

Όσιος Παΐσιος Βελιτσκόφσκυ (1722-1794)

η 15 Νοεμβρίου

Γεννήθηκε το 1722 στην Πολτάβα της

Ουκρανίας, ο κατά κόσμον Πέτρος, από πατέρα ιερέα και μητέρα πού αργότερα έγινε μοναχή. Δεκαπέντε ετών μετέβη στη μονή Λιούμπεσκ και κατόπιν στη Μεγάλη Λαύρα του Κιέβου. Πνευματικό οδηγό είχε τον ησυχαστή Βασίλειο, συγγραφέα και μεταφραστή νηπτικών έργων. Το 1742, ύστερα από διωγμούς Ουιτών στην πατρίδα του, μετέβη στη Βλαχία και μόνασε εκεί επί τετραετία, λαμβάνοντας τ' όνομα Πλάτων. Το 1746 αναχώρησε για το πολυπόθητο Άγιον Όρος.

Ασκήθηκε στην Καψάλα, όπου εκάρη μοναχός από τον Γέροντα του Βασίλειο με το όνομα Παΐσιος. Το 1758 χειροτονήθηκε διάκονος και ιερέυς και απέκτησε

δεδειγμένη οριότητα στο Κελλί του Προφήτου στη μονή Παντοκράτορος.

Στην περιοχή αυτή πριν από τα μέσα του 18ου αιώνα υπήρχαν λίγα κελιά, μεταξύ των οποίων και το Κελλί του Προφήτου Ἡλίου, το οποίο ανοικοδομήθηκε και μετατράπηκε στην

ομώνυμη Σκήτη το 1757 από τον όσιο Παΐσιο Βελιτσκόφσκι, τη σημαντικότερη μορφή του σλαβικού μοναχισμού κατά τον αιώνα αυτό, μεταφραστή της Φιλοκαλίας και μεταφορέα του φιλοκαλικού πνεύματος στο σλαβικό κόσμο. Ο όσιος Παΐσιος είχε εγκατασταθεί στην περιοχή της Μονής το 1746 και σύντομα προσείλκυσε κοντά του μεγάλο αριθμό μοναχών, γεγονός που ευνόησε τη δημιουργία της Σκήτης, με βάση τους κανόνες του κοινοβιακού συστήματος. Αν και δεν μαρτυρείται η ύπαρξη Κανονισμού για τη λειτουργία της Σκήτης, ωστόσο αυτή αναγνωρίστηκε και από τον εγκαταβιούντα τότε στη Μονή πρώην οίκουμενικό πατριάρχη Σεραφείμ Α΄. Η αύξηση των μοναχών της αδελφότητας του Παΐσιου, τον οδήγησε στην απόφαση να επανδρώσει μαζί με τη συνοδεία του την εγκαταλελειμμένη εξαιτίας των χρεών της Μονη Σίμωνος Πέτρος το 1762, απ' όπου, όμως, αναγκάστηκε να αναχωρήσει μετά από ολιγόμηνη παραμονή. Τελικά, μετά από σύντομη επιστροφή στη Σκήτη του Προφήτου Ἡλίου, αναχώρησε για τη Βλαχία, όπου έδρασε για πάλι στο σλαβικό μοναχισμό.

Ο Όσιος Παΐσιος Βελιτσκόφσκι
και η Ιερά Σκήτη του Προφήτη Ηλία
από την ιστοσελίδα
της Ιεράς Μονής Παντοκράτορος
<http://www.pantokrator.gr>

καλούς μαθητές, για τους οποίους συνέταξε τυπικό κατά την αγιορείτικη τάξη, και άρχισε τις μεταφράσεις των Πατέρων της Εκκλησίας στα σλαβικά, όπως Ισαάκ του Σύρου και Γρηγορίου του Σιναΐτου, διδάσκοντας σε όλους την ευχή του Ιησού.

Το τελευταίο εξάμηνο της αγιορείτικης ζωής του το διήλθε στην Ιερά μονή Σίμωνος Πέτρας (1762). Μετά από δεκαεπτά χρόνων παραμονή στον ιερό Άθωνα, ο όσιος Παΐσιος επέστρεψε το 1763 στη Μολδαβία παίρνοντας μαζί του αρκετούς μοναχούς.

Εγκαταστάθηκε στη μονή Δραγομίρνα και απέκτησε πολλούς μαθητές Ρώσους, Ρουμάνους και Βουλγάρους. Τους δίδασκε καθημερινά στη γλώσσα τους να τηρούν πενία, υπακοή, ταπεινοφροσύνη, σιωπή και να εντρυφούν στη μελέτη των νηπτικών πατέρων. Έγινε ηγούμενος της αρχαίας μονής του Νεάμτς, την οποία κατέστησε σπουδαίο πνευματικό κέντρο, με τις μεταφράσεις Ελλήνων Πατέρων και ασκητών και τη ζωή της ευχής του Ιησού. Αξιοσημείωτη είναι ή μετάφραση της Φιλοκαλίας (1793). Τη φήμη του αγίου Γέροντος Παΐσιου ακούγοντας ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης θέλησε να γίνει μαθητής του, μα εμποδίσθηκε από διάφορες συμπτώσεις κι επέστρεψε στο Άγιον Όρος.

Στη μονή Νεάμτς ανεπαύθη ειρηνικά στις 15 Νοεμβρίου 1794 ο μεγάλος στάρετς, για το έργο του οποίου μιλούν πολλοί με δικαιολογημένο θαυμασμό. Υπήρξε αναζωογονητής του μοναχισμού στη Ρουμανία και τη Ρωσία. Οι πολυάριθμοι και αξιόλογοι μαθητές του έγιναν, μετά την κοίμησή του, κήρυκες των διδασχών του. Οι μονές Δραγομίρνα, Σέκου και Νεάμτς ήταν τα κέντρα της λαμπρής ασκητικοφιλογικής κινήσεως κατά τον 18ο και 19ο αιώνα, όπου οι μαθητές του, με τη νηπτική τους εργασία και τ' ανεπτυγμένα φιλολογικά τους κριτήρια, μόχθησαν για την πνευματική ανύψωση της Μολδαβίας. Το πνεύμα των ιεροπρεπών Κολλυβάδων μετέφερε ο όσιος Παΐσιος στα Βαλκάνια και τη Ρωσία. Τιμάται ιδιαίτερα από τους Ρώσους και τους Ρουμάνους. Η επίσημη αναγνώριση της αγιότητας του έγινε από το Πατριαρχείο Μόσχας το 1988 και από το Πατριαρχείο Ρουμανίας το 1992.

Την πρώτη βιογραφία του έγραψε το 1817 ο μαθητής του μοναχός Μητροφάνης, πού στηρίχθηκε στην αυτοβιογραφία του οσίου Παΐσιου και στις προσωπικές αναμνήσεις του. Ακολούθησαν αρκετές άλλες, πού κυκλοφόρησαν ευρύτατα στα ρουμανικά και ρωσικά και μεταφράσθηκαν στα ελληνικά.

Η μνήμη του τιμάται στις 15 Νοεμβρίου.

Πηγές: Μοναχού Μωϋσέως Αγιορείτου, [ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ-
agioritikesmnimes.blogspot.gr](http://oi-agiou-toy-agiou-orous-agioritikesmnimes.blogspot.gr)